

Ovrha na plaći i na novčanoj tražbini u 2021.

Božo Prelević, dipl. iur.

U listopadu 2020. Državni zavod za statistiku je objavio novi podatak o prosječnoj mjesečnoj isplaćenoj neto-plaći po zaposleniku u pravnim osobama Republike Hrvatske za razdoblje siječanj-kolovoz 2020., koji predstavlja pravni temelj za izračun ovrhe na plaći u 2020. Osim toga, od 28. studenog 2020. na snazi su nove odredbe Ovršnog zakona kojima je proširen krug primitaka izuzetih od ovrhe. Autor u članku daje prikaz navedenih novina koje utječu na postupak poslodavaca prilikom provedbe ovrhe na plaći u 2021., sa primjerima izračuna ovrhe na plaći za 2021.

1. Uvod

Krajem 2020. donesena su dva propisa koji bitno utječu na provedbu ovrhe na plaći radnika od strane poslodavaca u 2021. godini. Radi se o podatku Prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća po zaposleniku u pravnim osobama Republike Hrvatske za razdoblje siječanj-kolovoz 2020.¹, kojeg objavljuje Državni zavod za statistiku (u nastavku teksta: DZS) i koji predstavlja pravni temelj za izračun ovrhe na plaći u 2021. temeljem čl. 173. st. 1. i st. 2. Ovršnog zakona² (u nastavku teksta: Zakon). Osim toga, 28. studenog 2020. na snagu je stupio dio odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona³ (u nastavku teksta: ZID Zakona), kojima je proširen krug primitaka izuzetih od ovrhe.

2. Propisi koji uređuju provedbu ovrhe na plaći i ovrhe na novčanoj tražbini

Provedbu ovrhe na plaći uređuje nekoliko različitih propisa što često predstavlja problem za poslodavce. U nastavku navodimo propise kojima su uređena pravila o provedbi ovrhe.

2.1. Propisi ovršnog prava

Kod ovrhe na plaći u prvom redu se primjenjuju odredbe čl. 172.-173. Zakona te čl. 196.-203. Zakona, ali je potrebno voditi računa i o drugim relevantnim zakonskim odredbama. Ovrha na novčanoj tražbini po računu koju provodi Financijska agencija (u nastavku teksta: FINA) je uređena u čl. 204.-213. Zakona.

Od drugih propisa ovršnog prava koji se odnose na materiju ovrhe ističemo Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima⁴ (u nastavku teksta: ZPONS) i Pravilnik o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima⁵, kojim se detaljno razrađuju odredbe ZPONS-a. Za poslodavce je svakako značajan i Pravilnik o obliku i sadržaju izjave o zapljeni po pristanku dužnika⁶.

2.2. Odnos ovrhe na plaći i ovrhe na novčanim sredstvima

Problem odnosa ovrhe na plaći i ovrhe na novčanim sredstvima je posebno istaknut kod poslodavaca koji ne raspolažu sa potrebnim pravnim znanjem za tumačenje zakonskih odredbi koje se odnose na ovu materiju. Razni načini tumačenja ova dva instituta uzimaju sve više maha, jer se u postupak ovrhe na plaći, kao aktivni sudionici uključuju pravne osobe koje preuzimaju dugove ovrhovoditelja. Treba istaknuti kako ovrha na plaći i ovrha na novčanim sredstvima predstavljaju zapravo dva različita predmeta ovrhe.

2.2.1. Ovrha na plaći

ističemo...

Kod ovrhe na plaći predmet ovrhe je plaća radnika, a kod ovrhe na novčanim sredstvima to su novčana sredstvima na računima ovršenika.

Ovrhu na plaći provodi poslodavac. Ovrhom na plaći nalaže se poslodavcu da novčani iznos za koji je određena ovrha isplati ovrhovoditelju nakon pravomoćnosti rješenja o ovrši⁷.

1 Nar. nov., br. 118/20 od 28. listopada 2020.

2 Nar. nov., br. broj 112/12, 25/13-Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, 93/14, 55/16 -Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/17 i 131/20.

3 Nar. nov., br. 131/20 od 27. studenog 2020.

4 Nar. nov., br. 68/18, 2/20, 46/20 i 47/20.

5 Nar. nov., br. 71/18 od 4. kolovoza 2018.

6 Nar. nov., br. 120/14 i 82/17.

7 Čl. 197. st. 1. Zakona.

Kod pravomoćnog rješenja o ovrsi kojeg je donio javni bilježnik, ili solemnizirane izjave o suglasnosti zapljene plaće, poslodavac je dužan, ovisno o prioritetu u slučaju konkurencije više ovrha koje ima pojedini radnik, zaplijenjeni dio plaće isplatiti ovrhovoditelju po isteku roka od 60 dana od dana primitka rješenja o ovrsi⁸. Mišljenja smo kako navedene zakonske odredbe ni u kojem slučaju ne određuju redoslijed naplate ovrhe kako to u pravilu u praksi pogrešno navode pojedini ovrhovoditelji.

2.2.2. Ovrha na novčanoj tražbini po računu

Ovrhu na novčanoj tražbini po računu provodi FINA.

ističemo...

U slučaju kada poslodavac zaprimi obavijest o otvaranju zaštićenog računa, dužan je dio plaće koji je izuzet od ovrhe sukladno čl. 173. st. 1. i st. 2. Zakona uplatiti na zaštićeni račun.

Preostali dio plaće, prema važećim propisima, poslodavac uplaćuje na redovni račun.

Kako se može protumačiti iz pomalo nejasnih zakonskih odredbi, u slučaju da poslodavac pored obavijesti o otvaranju zaštićenog računa zaprimi i rješenje o ovrsi i/ili suglasnost o zapljeni plaće potvrđenu od javnog bilježnika, zaštićeni dio plaće radnika morao bi uplaćivati na zaštićeni račun, a preostali dio plaće na račun naveden u rješenju o ovrsi i/ili suglasnosti o zapljeni plaće potvrđene od strane javnog bilježnika. S time u vezi, kao i u našim prošlim člancima koje redovito objavljujemo početkom godine u RiPup-u i u ovom članku navodimo stav Ministarstva pravosuđa i uprave (u nastavku teksta: Ministarstvo) s time u vezi, koji je na njihovoj službenoj internet stranici⁹ objavljen u rubrici pitanja i odgovora i koji je neizmijenjen više godina:

Ministarstvo – odgovor na pitanje građana:

Pitanje: Radnik ima zaštićeni račun, dakle 2/3 njegove neto plaće uplaćuje se na zaštićeni račun, a 1/3 na tekući jer ima ovrhe po novčanim sredstvima kod FINE. Poslodavac prima još jednu ovrhu na plaću istog radnika. Što učiniti s tom ovrhom?

Odgovor: Ovršni zakon propisuje da se prednosni red založnih prava više ovrhovoditelja određuje prema danu primitka ovršnog prijedloga što znači da se tražbine namiruju redoslijedom zaprimanja zahtjeva za zapljenu primanja. Provedba ovrhe po kasnije zaprimljenom rješenju o ovrsi neće biti moguća dok se ne dovrši ovrha po prethodnom zaprimljenom rješenju o ovrsi.

Moramo pojasniti kako se pitanje odnosi na takvu situaciju u kojoj poslodavac za vrijeme provedbe ovrhe na novčanim sredstvima (koju provodi FINA), dobije prijedlog za ovrhu na plaći (na drugom predmetu ovrhe). Odgovor se odnosi na prednosni red kod više primljenih prijedloga za ovrhu na plaći.

3. Ograničenja ovrhe na plaći

Pravila o ograničenju ovrhe sadržana su u čl. 173. Zakona. Temelj za ograničenje ovrhe, odnosno provedbu ovrhe na plaći je iznos prosječne neto plaće isplaćene po jednom zaposlenom u pravnim osobama u RH, za razdoblje siječanj – kolovoz tekuće godine, koju je utvrđuje DZS i objavljuje je u „Narodnim novinama“, najkasnije do 31. prosinca te godine, a tako utvrđeni iznos primjenjuje se u idućoj kalendarskoj godini.

⁸ Čl. 202. st. 2. i čl. 284. st. 4. Zakona.

⁹ <https://pravosudje.gov.hr/istaknute-teme/ovrha/najcesca-pitanja-i-odgovori-6436/6436>

ističemo...

To znači kako se ograničenja temeljem novog iznosa neto plaće po jednom zaposlenom u pravnim osobama u RH, za razdoblje siječanj – kolovoz 2020. primjenjuju od 1. siječnja 2021., što znači i na plaću za mjesec prosinac 2020. koja dopijeva u siječnju 2021.

3.1. Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća koja se primjenjuje u 2021.

ističemo...

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama RH za razdoblje siječanj – kolovoz 2020., koja se primjenjuje za provedbu ovrhe na plaći u 2021. iznosila je **6.724,00** kune.

3.2. Ograničenje ovrhe na plaći prema odredbama Zakona

Pravila Zakona o ograničenju ovrhe na plaći razlikuju se obzirom na to je li plaća radnika:

- jednaka, ili veća od prosječne netoplaće u RH, ili;
- manja od prosječne netoplaće u RH.

3.2.1. Ovrha na plaći ovršenika jednakoj, ili većoj od prosječne netoplaće u RH

ističemo...

Sukladno čl. 173. st. 1. Zakona, u slučaju da se ovrha provodi na plaći radnika koja je jednaka, ili veća od prosječne netoplaće u RH, odnosno **6.724,00** kune, od ovrhe je izuzet iznos **u visini dvije trećine prosječne netoplaće u RH, odnosno 4.482,66** kuna.

Ako se ovrha provodi radi naplate tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja, ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, **od ovrhe je izuzet iznos u visini od jedne polovine prosječne netoplaće u RH, odnosno 3.362,00** kuna.

U slučaju ovrhe radi prisilne naplate novčanih iznosa za uzdržavanje djeteta, od ovrhe je izuzet iznos koji odgovara **iznosu od jedne četvrtine prosječne mjesečne isplaćene netoplaće po zaposlenom u pravnim osobama RH za proteklu godinu, odnosno 1.681,00** kunu.

Treba istaknuti kako bez obzira na visinu plaće radnika-ovršenika, uvijek se ovrha može provesti sve do navedenih iznosa koji su izuzeti od ovrhe.

Primjer 1.

Radnik ima netoplaću u iznosu od 12.000,00 kuna. Radi se o ovrsi zbog neplaćanja računa za struju. Od ovrhe je izuzet iznos u visini 2/3 prosječne netoplaće u RH, odnosno iznos od 4.482,66 kuna, koji se uplaćuje na radnikov zaštićeni račun ako je otvoren, ili na radnikov tekući račun. Preostali iznos netoplaće radnika od 7.517,34 kune može biti predmet ovrhe na plaći.

Primjer 2.

Radnik ima netoplaću u iznosu od 9.000,00 kuna. Radi se o ovrši zbog neplaćanja računa po telefonskom računu. Od ovrhe je izuzet iznos u visini 2/3 prosječne netoplaće u RH, odnosno iznos od 4.482,66 kuna, koji se uplaćuje na radnikov zaštićeni račun ako je otvoren, ili na radnikov tekući račun. Preostali iznos netoplaće radnika od 4.517,34 kune može biti predmet ovrhe na plaći.

3.2.2. Ovrha na plaći manjoj od prosječne netoplaće u RH**ističemo...**

U slučaju da ovršenik prima plaću koja je manja od prosječne netoplaće u RH, od ovrhe je izuzet iznos u visini **tri četvrtine plaće ovršenika, ali ne više od dvije trećine prosječne netoplaće u RH**¹⁰.

U praksi će obveznici (poslodavci) navedenu novu odredbu primjenjivati na sljedeći način:

UTVRĐIVANJE IZNOSA PLAĆE IZUZETOG OD OVRHE U SLUČAJU KADA JE PLAĆA OVRŠENIKA MANJA OD PROSJEČNE NETOPLAĆE U RH	
1. korak	utvrditi iznos prosječne netoplaće u RH za razdoblje siječanj-kolovoz 2020. za provedbu ovrhe na plaći u 2021., koja u smislu odredbe čl. 173. Zakona iznosi ➔ 6.724,00 kune
2. korak	utvrditi iznos 3/4 plaće ovršenika
3. korak	utvrditi iznos 2/3 prosječne netoplaće u RH ➔ u 2020. 2/3 prosječne netoplaće u RH u smislu odredbe čl. 173. Zakona iznosi 4.482,66 kuna
4. korak	a) u slučaju da je iznos 3/4 plaće ovršenika izračunat u drugom koraku veći od 2/3 prosječne neto plaće za provedbu ovrhe u 2021. iz trećeg koraka, odnosno od 4.482,66 kuna b) u slučaju da je iznos 3/4 plaće ovršenika izračunat u drugom koraku manji od 2/3 prosječne neto plaće za provedbu ovrhe u 2021. iz trećeg koraka, odnosno od 4.482,66 kuna, od ovrhe je izuzet manji od ta dva iznosa, odnosno iznos 3/4 plaće ovršenika c) = to znači kako je svakom radniku kojem se u 2021. isplaćuje neto plaća u iznosu od 5.976,88 kuna, ili većoj, od ovrhe izuzet iznos od 4.482,66 kuna (ili 2/3 prosječne neto plaće za provedbu ovrhe u 2021.) pod uvjetima iz čl. 173. st. 2. Zakona. d) = to znači kako je svakom radniku kojem se u 2021. isplaćuje neto plaća u iznosu manjem od 5.976,88 kuna, od ovrhe izuzet iznos u visini 3/4 njegove netoplaće pod uvjetima iz čl. 173. st. 2. Zakona.

To bi u praksi značilo da se iznos plaće koja manja od prosječne netoplaće u RH izračunava prema sljedećim primjerima:

Iznos netoplaće radnika manji od prosječne netoplaće u RH	Iznos 3/4 netoplaće radnika	Iznos 2/3 prosječne netoplaće u RH	Iznos netoplaće radnika izuzet od ovrhe
6.500,00 kn	4.875,00 kn	4.482,66 kn	4.482,66 kn
5.976,88 kn	4.482,66 kn	4.482,66 kn	4.482,66 kn
5.976,87 kn	4.482,65 kn	4.482,66 kn	4.482,65 kn

Primjer 3.

Radnik ima netoplaću u iznosu od 6.000,00 kuna. Radi se o ovrši zbog neplaćanja računa po kreditnoj kartici. Od ovrhe je izuzet iznos od 3/4 netoplaće radnika, odnosno iznos od 4.500,00 kuna, koji se uplaćuje na radnikov zaštićeni račun. Preostali iznos netoplaće radnika od 1.500,00 kuna može biti predmet ovrhe na plaći.

¹⁰ Čl. 173. st. 2. Zakona.

Primjer 4.

Radnik je radio samo dio kalendarskog mjeseca i ostvario je pravo na netoplaću u iznosu od 1.000,00 kuna. Također se radi o ovrši zbog neplaćanja računa po kreditnoj kartici. Od ovrhe je izuzet iznos od 3/4 netoplaće radnika, odnosno iznos od 750,00 kuna, koji se uplaćuje na radnikov zaštićeni račun. Preostali iznos netoplaće radnika od 250,00 kuna može biti predmet ovrhe na plaći.

Sukladno čl. 173. st. 2. Zakona, u slučaju ovrhe radi prisilne naplate novčanih iznosa za uzdržavanje djeteta kada je plaća ovršenika manja od prosječne netoplaće u RH, od ovrhe izuzet iznos koji odgovara iznosu od jedne četvrtine netoplaće ovršenika¹¹.

U slučaju da se ovrha provodi radi naplate tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja, ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, od ovrhe je izuzet iznos u visini jedne polovine netoplaće ovršenika, kolika god ona bila, kako je to predviđeno u čl. 173. st. 2. Zakona.

3.3. Primjena odredbi čl. 173. st. 1. i 2. Zakona na druga primanja

Odredbe čl. 173. st. 1. i 2. Zakona primjenjuju se i na ovrhu na naknadi umjesto plaće, naknadi za skraćeno radno vrijeme, naknadi zbog umanjenja plaće, mirovini, plaći vojnih osoba te na primanja osoba u pričuvnom sastavu za vrijeme vojne službe i na drugom stalnom novčanom primanju civilnih i vojnih osoba, osim na ovrhu na primanjima invalida, na primanjima po osnovi ugovora o doživotnom uzdržavanju i doživotnoj renti te na primanju po osnovi ugovora o osiguranju života¹².

3.3.1. Ovrha na primanju invalida

Ovrha na primanju invalida po osnovi novčane naknade za tjelesno oštećenje i doplatu za tuđu pomoć i njegu može se provesti samo radi naplate tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja, ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, i to do iznosa od jedne polovice toga primanja¹³.

3.3.2. Primanja po osnovi ugovora o doživotnom uzdržavanju

Sukladno čl. 173. st. 6. Zakona, ovrha na primanju po osnovi ugovora o doživotnom uzdržavanju i doživotnoj renti te na primanju po osnovi ugovora o osiguranju života može se provesti samo na dijelu koji prelazi iznos osnovice na temelju koje se utvrđuje iznos pomoći za uzdržavanje.

3.3.3. Ovrha na drugim primanjima koja nisu plaća, mirovina i primici od samostalne djelatnosti

Odredbe čl. 173. st. 1. i 2. Zakona o ograničenju od ovrhe primjenjuju i kada se ovrha provodi na primanjima ovršenika koji nisu plaća, mirovina niti primici od obavljanja samostalne djelatnosti obrta, od slobodnih zanimanja, od poljoprivrede i šumarstva, od imovine i imovinskih prava, od kapitala, kao niti primici od osiguranja (drugi dohodak prema posebnim propisima) i imaju karakter jedinih stalnih novčanih primanja, ako ovršenik javnom ispravom dokaže da je to primanje jedino stalno novčano primanje¹⁴.

¹¹ Čl. 173. st. 2. Zakona.

¹² Čl. 173. st. 4. Zakona.

¹³ Čl. 173. st. 5. Zakona.

¹⁴ Čl. 173. st. 7. Zakona.

3.4. Ograničenja ovrhe kod izjava o suglasnosti zapljene plaće

Kod provedbe ovrhe na plaći temeljem izjava o suglasnosti zapljene plaće poslodavci moraju voditi računa o Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske br. U-II-240/2014 od 11. srpnja 2017.¹⁵, kojom je ocijenjen neustavnim dio odredbi Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima¹⁶ (u nastavku teksta: Pravilnik NPPONS) **pa je ponovno omogućeno postupanje po izjavama o suglasnosti zapljene plaće potvrđenim od javnog bilježnika prije 17. lipnja 2008.**, bez obzira zakonska pravila o ograničenju ovrhe iz čl. 173. Zakona

3.5. Ovrha na plaći prema odredbama Zakona o privremenom uzdržavanju

Ako se ovrha radi ostvarenja tražbine iz čl. 27. Zakona o privremenom uzdržavanju¹⁷ (u nastavku teksta: ZPU) provodi na plaći, ili drugom stalnom novčanom primanju, na ograničenje ovrhe na plaći, ili drugom stalnom novčanom primanju primjenjuju se pravila o ograničenju ovrhe radi prisilne naplate novčanih iznosa za uzdržavanje djeteta¹⁸, sukladno već navedenim odredbama Zakona.

3.6. Ograničenja ovrhe kod ovrhe na mirovini

Kod ovrhe na mirovini primjenjuju se pravila Zakona i drugih propisa o ovrhi na plaći. Ovrhu na mirovini provodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

3.7. Ovrha na plaći prema odredbama Obiteljskog zakona

Sukladno odredbama Obiteljskog zakona¹⁹ (u nastavku teksta: OZ), ovrha radi ostvarenja tražbine uzdržavanja za dijete provest će se prije ovrhe radi naplate svih drugih tražbina²⁰.

4. Primici izuzeti od ovrhe

Od ovrhe su, sukladno izmijenjenim odredbama čl. 172. Zakona koje su stupile na snagu 28.11.2020. te posebnim propisima, izuzeta sljedeća novčana sredstva:

- primanja po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti, naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja;
- primanja po osnovi naknade zbog tjelesnoga oštećenja prema propisima o invalidskome osiguranju;
- primanja po osnovi socijalne skrbi;
- primanja po osnovi privremene nezaposlenosti;
- primanja po osnovi doplatka za djecu, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno;
- primanja po osnovi stipendije i pomoći učenicima i studentima;
- naknade za rad osuđenika, osim za tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja te za tražbine naknade štete prouzročene kaznenim djelom osuđenika;
- primanja po osnovi odličja i priznanja;

- roditeljne i roditeljske novčane potpore, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno (primanja prema Zakonu o roditeljnim i roditeljskim potporama²¹, u nastavku teksta: ZRRP):
 - novčane potpore (naknada plaće, novčana naknada, novčana pomoć, jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete) prema ZRRP-u ne mogu biti predmet ovrhe, ili osiguranja (kredita, pologa i sl.), osim prema sudskoj odluci, ili rješenju nadležnog centra za socijalnu skrb radi koristi djeteta za koje su ostvarene;
- utvrđeni iznosi za uzdržavanje djeteta uplaćenim na poseban račun kod banke;
- naknade troškova za službeno putovanje (u visini stvarnih izdataka) i naknade troškova prijevoza na posao i s posla do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada (u visini stvarnih izdataka prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte odnosno do visine cijene mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte);
- dar za djecu do 15. godine života (600,00 kn) i potpore za novorođenčce do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada (10.000,00 kn);
- naknade za saniranje posljedica štete od katastrofa i elementarnih nepogoda;
- potpore zbog invalidnosti radnika (2.500,00 godišnje) i neprekidnog bolovanja radnika duljeg od 90 dana (2.500,00 kn godišnje), potpore za slučaj smrti radnika (7.500,00 kn osim jednokratnih potpora koje poslodavci isplaćuju djeci radnika zbog smrti radnika, a koje potpore su u cijelosti izuzete od ovrhe) i smrti člana uže obitelji radnika (do 3000,00 kn godišnje), do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada;
- novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane radnika (do 5.000,00 kn godišnje), prigodne nagrade (božićnica, naknada za godišnji odmor i sl., do 3.000,00 kn godišnje), novčane nagrade za radne rezultate i drugi oblici dodatnog nagrađivanja radnika (do 5.000,00 kn godišnje);
- nagrade radnicima za navršene godine radnog staža do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima (za navršanih 10 godina radnog staža do 1.500,00 kn, za navršanih 15 godina radnog staža do 2.000,00 kn, za navršanih 20 godina radnog staža do 2.500,00 kn, za navršanih 25 godina radnog staža do 3.000,00 kuna, za navršanih 30 godina radnog staža do 3.500,00 kuna, za navršanih 35 godina radnog staža do 4.000,00 kn, za navršanih 40 godina radnog staža i svakih narednih 5 godina radnog staža do 5.000,00 kn);
- sredstva koja se uplaćuju namjenski, u svrhu provedbe projekata dodjelom bespovratnih sredstava odnosno potpore ili financijskih instrumenata, koji se financiraju iz nacionalnih sredstava i/ili proračuna Europske unije, osim u slučaju ovrhe od strane davatelja potpore;
- novčane naknade žrtvama kaznenih djela nasilja počinjenih s namjerom;
- dnevnice za službena putovanja u tuzemstvu (koje traje više od 12 sati dnevno do 200,00 kn, a koje traje više od 8 sati, a manje od 12 sati dnevno do 100,00 kn) i inozemstvu (koje traje više od 12 sati do iznosa utvrđenih propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna, a koje traje više od 8 sati, a manje od 12 sati dnevno do 50% iznosa utvrđenih propisima o izdacima za službena putovanja

15 Nar. nov., br. 92/17 od 13. rujna 2017.

16 Nar. nov., br. 6/13 od 16. siječnja 2013.

17 Nar. nov., br. 92/14 od 28. srpnja 2014.

18 Čl. 29. st. 2. ZPU-a.

19 Nar. nov., br. 103/15 i 98/19.

20 Čl. 527. st. 3. OZ-a.

21 Nar. nov., br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17 i 37/20.

za korisnike državnog proračuna), dnevnice za rad na terenu u tuzemstvu (do 200,00 kn) i inozemstvu (do iznosa utvrđenih propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna) i dnevnice za službene putovanja per diem koje se radnicima isplaćuju iz proračuna Europske unije radi obavljanja poslova njihovih radnih mjesta, a u svezi s djelatnosti poslodavca do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima (u ukupnom iznosu);

- pomorski dodatak i pomorski dodatak na brodovima međunarodne plovidbe do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima;
- naknada za pričuvnike pozvane na izvršavanje vojne obveze;
- sindikalne socijalne potpore koje članovima sindikata na temelju važećih propisa isplaćuje sindikat;
- sredstva predstavnika nacionalnih manjina koja se koriste za ostvarivanje manjinskih prava, sukladno odredbama ustavnog zakona kojim se uređuju prava nacionalnih manjina, ako su isplaćena na poseban račun za tu namjenu, vode se odvojeno od sredstava te osobe i izuzeta su od ovrhe, osim ovrhe u svezi s obavljanjem djelatnosti vezane za ostvarivanje manjinskih prava;
- nagrade učenicima i studentima te troškovi sufinanciranja kupnje udžbenika učenicima;
- sportske stipendije za sportaše s invaliditetom;
- primanja radnika temeljem Zakona o osiguranju radničkih tražbina²²:
 - neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec zaštićenog razdoblja,
 - neisplaćene naknade plaće za bolovanje u zaštićenom razdoblju koju je prema propisima o zdravstvenom osiguranju bio dužan isplatiti poslodavac iz svojih sredstava, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec proveden na bolovanju,
 - neisplaćene naknade za neiskorišteni godišnji odmor na koji je radnik stekao pravo do otvaranja stečajnog postupka pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini do iznosa minimalne plaće, kao ekvivalenta mjesečnoj plaći iz točke 1. ovoga stavka,
 - otpremnine pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini polovice otpremnine utvrđene u stečajnom postupku, a najviše do polovice najvišeg iznosa zakonom propisane otpremnine i,
 - pravomoćno dosuđene naknade štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti, u visini do jedne trećine pravomoćno dosuđene naknade štete;
- novčane naknade prema odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju²³ (u nastavku teksta: ZOZO):
 - naknada plaće koju radnik ostvaruje za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, odnosno spriječenosti za rad zbog korištenja zdravstvene zaštite, odnosno drugih okolnosti iz čl. 39. ZOZO,
 - novčana naknada zbog nemogućnosti obavljanja poslova temeljem kojih se ostvaruju drugi primici od kojih se utvrđuju drugi dohoci, sukladno propisima o doprinosima za obvezna osiguranja,
 - naknada za troškove prijevoza u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, s time da ovo pravo pripada i drugim osiguranim osobama,
 - naknada za troškove smještaja jednom od roditelja, ili osobi koja se skrbi o djetetu za vrijeme bolničkog liječenja djeteta, u iznosu i pod uvjetima utvrđenim općim aktom

Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, s time da ovo pravo pripada i drugim osiguranim osobama,

- novčana naknada na ime povrata troškova za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja koje je osigurana osoba ostvarila temeljem rješenja HZZO;
- financijska sredstva ostvarena s osnove utvrđenog prava na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita temeljem Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji²⁴;
- privremeno uzdržavanje prema odredbama ZPU, ne može biti predmet ovrhe, ili osiguranja;
- prema Zakonu o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu²⁵ ovrha radi ostvarenja novčane tražbine protiv nositelja OPG-a ne može se provesti:
 - na dijelu poljoprivrednih resursa upisanih u Upisnik OPG-ova koji su nužni za obavljanje njegove gospodarske djelatnosti poljoprivrede ako mu je ta djelatnost glavni izvor sredstava za život, te u onim stvarima i pravima na kojima se protiv njega ne bi mogla provesti kad ne bi obavljao gospodarske djelatnosti poljoprivrede,
 - na nekretnini koja je u vlasništvu nositelja OPG-a i članova OPG-a, a u kojoj ovršenik stanuje u opsegu nužnom za zadovoljavanje osnovnih stambenih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati,
 - kada je tražbina manja od 20.000,00 kuna, radi zaštite od ovrhe na poljoprivrednim resursima kao nekretninama ili pokretninama, prije pokretanja ovrhe temeljem dobrovoljnog pravnog posla mora se provesti postupak mirenja sukladno posebnom propisu kojim se uređuje postupak mirenja,
 - kada OPG posjeduje žive životinje, radi osiguravanja održivosti osnovnih aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu, omogućava se otvaranje zaštićenog računa kojim se onemogućava pljenidba dijela novčanih sredstava nositelja OPG-a koja su namijenjena za opskrbu hranom i druge skrbi za žive životinje u visini sredstava dostatnoj na mjesečnoj razini za podmirenje uzdržanih potreba hrane i lijekova za životinje evidentirane u nadležnim registrima, a u iznosu od 1050 kuna po grlu za goveda i kopitare, 300 kuna po grlu za svinje, 225 kuna po grlu za ovce i koze te 30 kuna po kljunu za perad;
 - druga primanja određena posebnim propisima.

ističemo...

Pod primanjima i naknadama izuzetim od ovrhe odnosno na kojima je ovrha ograničena sukladno odredbama Ovršnog zakona smatraju se i primanja i naknade izuzeti od ovrhe ako se uplaćuju iz inozemstva (uplate iz inozemstva).

5. Zaključak

Na žalost poslodavaca, odredbama ZID Zakona nisu izmijenjene zakonske odredbe koje se odnose na ulogu poslodavaca u provedbi ovrhe na plaći. Kako je najavljeno, tijekom ove kalendarske godine pokrenut će se postupak donošenja novog Ovršnog zakona, za koji se očekuje da će konačno ograničiti ulogu poslodavaca u provedbi ovrhe na plaći. Dosadašnja praksa je svakako pokazala kako postojeće zakonsko rješenje predstavlja teret za poslodavce.

22 Nar. nov., br. 29/18 i 32/19.

23 Nar. nov., br. 80/13 i 137/13 i 98/19.

24 Nar. nov., br. 121/17 i 98/19.

25 Nar. nov., br. 29/18 i 32/19.